

Între 18 și 23 septembrie 1972 s-au desfășurat la Boario Terme (Valcamonica, Italia) lucrările primului Simpozion Internațional asupra Religiiilor Preistorice. Simpozionul a fost organizat de către cercetătorii de la Centro Comuno di Studi Preistorici din Capo di Ponte, în colaborare cu Uniunea Internațională de Științe Preistorice și Protoistorice și Asociația Internațională pentru Istoria Religiiilor, sub înaltul patronaj al președintelui Republicii Italiene, Giovanni Leone.

Prin largă participare — peste 150 de specialiști din patru continente (Europa, America, Asia și Africa) și prin cantitatea și diversitatea problemelor abordate în cele 50 comunicări prezentate, simpozionul a marcat un moment important pentru evoluția cercetărilor privind istoria religiilor preistorice.

Comunicările au fost împărțite pe 7 secții: 1. Paleoliticul, 2. Neoliticul și eneoliticul în Europa, 3. Epocile bronzului și fierului în Europa, 4. Africa, 5. Asia, 6. America, Oceania și Australia, 7. Metodologie și probleme generale, fiecare participant având posibilitatea, datorită unei organizări judicioase, să asiste la toate comunicările.

Organizarea acestui simpozion — meritul deosebit în aceasta avându-l directorul Centrului din Capo di Ponte, prof. Emmanuel Anati — a dat posibilitatea specialiștilor din țările participante să-și prezinte rezultatele unor îndelungate cercetări, să le poată compara între ele, oferind o imagine completă a realizărilor, posibilităților și metodelor de cercetare în domeniul studiului religiilor preistorice.

Dintre multele comunicări prezentate, unele au trezit în mod deosebit interesul participanților,

dind naștere la discuții interesante. Astfel, putem enumera cîteva dintre aceste extrem de valoroase comunicări: *Iconographie et interprétation* (prof. A. Leroi-Gourhan, Paris) și *Signification religieuse et fonction sémiologique dans l'art rupestre asturo-cantabrique* (J. M. Gomez-Tabanera, Madrid) în cadrul primei secții, *European Neolithic Figurines: what do they represent?* (prof. M. Gimbutas, Los Angeles), *Religion and Ideology of the Lepenski Vir Culture* (dr. D. Srejović, Belgrad), *Ensevelissements et rites funéraires dans la culture de Lepenski Vir* (dr. Z. Letica, Belgrad), și *Culto neolitico delle acque nella grotta Scaloria* (S. Tiné, Genova) la secția a doua. În cadrul celei de a treia secții au reținut atenția în mod deosebit comunicările: *Religion préhispanique aux Canaries d'après l'art rupestre* (prof. A. Beltran, Zaragoza), *Changes in Scandinavian Bronze Age Religion as reflected in Rock Art* (prof. B. Almgren, Uppsala), *The Interpretation of Aegean and Cypriot Bronze Age Figurines* (A. Tamvaki, Atena), *Perspectives on the Religion of Prehistoric Crete* (N. D. Chao, Los Angeles) și *Il significato delle palette nell'arte rupestre della Valcamonica* (prof. S. Ferri, Pisa).

La secțiile 4, 5 și 6, dintre comunicările prezentate care s-au bucurat de un interes deosebit menționăm: *The Antelope of the Prehistoric Hunters of South Africa* (H. Pager, Newville, Africa de Sud), *Prehistoric Religion from Indian Megaliths* (dr. A. K. Ghosh, Calcutta), *Funeral Rites in Thailand from Prehistory to the Beginning of Historical Times* (P. Charoenwongsa, Bangkok), precum și comunicările *Hypotheses on Shamanism in the Prehistoric Dorset Culture, Arctic Canada* (W. E. Taylor, Ottawa),

Religious Figures on Petroglyphs in the Upper Ohio Valley (J. L. Swanger, Pittsburg, Pensilvania) etc.

În cadrul secției de probleme generale și metodologice s-au remarcat comunicările: *The Religious Ecological Method in Research on Prehistoric Religion* (prof. A. Hultkrantz, Lidingö, Suedia) și *Relazioni tra religione, società, economia ed ambiente; una problema di antropoeologia storica* (prof. G. Forni, Milano).

Țara noastră a fost prezentă la acest simpozion, în cadrul secției a II-a (Neoliticul și Eneoliticul din Europa), prin comunicările: *Typologie et signification des figurines anthropomorphes néolithiques découvertes en Roumanie* (dr. E. Comșa, București) și „*Un „autel” magico-rituel découvert dans l'établissement néolithique de Ghirbom*” (I. Al. Aldea, Alba Iulia). Cele două comunicări au fost primite de participanți cu un real interes, bucurându-se de o atenție deosebită în cadrul discuțiilor care s-au purtat pe marginea materialelor prezentate.

În timpul desfășurării simpozionului au fost organizate și două scurte excursii, participanții avînd posibilitatea să viziteze vestitele incizii rupestre de la Valcamonica — cele de la Capo di Ponte (Dos del Merichi, Bedolina, Cascina Lanfranchi, Cemmo, Nacquane) și Luine.

Cu ocazia acestui simpozion, membrii participanți au hotărît în unanimitate să creeze Asociația Internațională pentru cercetarea religiilor preistorice și etnologie, devenind astfel membrii fondatori ai acesteia. Ca președinte a fost ales reputatul savant francez prof. A. Leroi-Gourhan, iar ca secretar prof. Emmanuel Anati.

Ioan Al. ALDEA